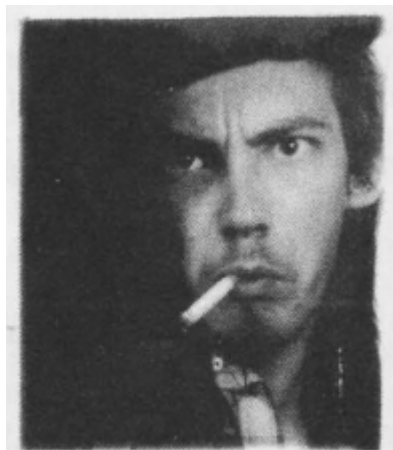

Leonard Borgzinner.

Norske sf-forfattere: Leonard Borgzinner/Geir Arne Olsen (1957-1990)

Cato Pellegrini

Leonard Borgzinner.

Geir Arne Olsen (1957-1990) – alias Leon(ard) Borgzinner alias Leon Latex m.fl. – var en nesten mytisk figur allerede mens han levde (han hatet forøvrig å bli kalt «levende legende»). Fra begynnelsen av 1970-tallet og fremover gjorde han seg bemerket som en svært talentfull fanzine-redaktør, novelle- og artikkelforfatter, tegneserieskaper, kunstner/illustratør, og en kompromissløs debattant som utfordret folks vanetenking.

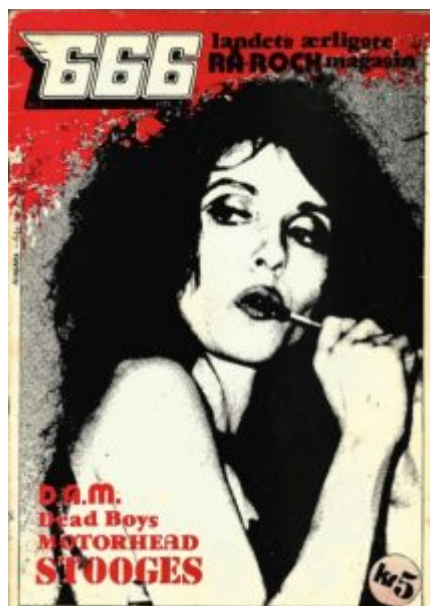
Familien kom fra Valset på Hedmark. Da han var ferdig på ungdomsskolen, flyttet de til Oslo. I 1978 ble bygården de bodde i i Oslo sentrum totalskadet av brann, og de flyttet til en ny leilighet på østkanten. Han bodde hjemme hos sine foreldre det meste av livet, kalte seg autodidakt og tok aldri noen formell utdanning utover 9. klasse. Han beviste at enhver som har knekket lesekoden, kan tilegne seg alle slags kunnskaper gjennom bøker.

Han ga en god dag i at åndssnobbene i akademia og samfunnet forøvrig nærmest forventer at man har en fin tittel og høyere akademisk grad for å bli tatt alvorlig. Det lå milevidt fra hans kunstneriske og filosofiske prosjekt. Så vidt vites utførte han aldri noen form for lønnet arbeid. Altså bortsett fra å skrive og tegne, som jo i høyeste grad er en fullverdig beskjeftigelse. At lønnen på intet tidspunkt sto i forhold til innsatsen er en annen sak – og forresten stred det mot hans erklærte anti-kapitalistiske prinsipper.

Han ble først kjent som fanzine-redaktør. I perioden september 1973 – desember 1974 utga han 15 månedlige nummer av det etter hvert svært ambisiøse science fiction-fanzinet *Tralfa*. De etterfølgende fanzinene hadde mer karakter av å være personlige meddelelser til omverdenen: *The Borgzinner Medicine Show*, 5 nr. 1975-76, og one-shots som *Madrigal Stellaris* (1975), *Scheintod* (1976) og *The Punishment of the Prodigal Wife of Emma Dekoztkoxt* (1977). Senere utkom *Somnabula*, 3 nr. 1977, og *Outlaw* (1980).

Han skrev symboltunge skrekknoveller og science fiction med en sjenerende høy litterær kvalitet; han skrev banebrytende artikler om forfattere som Samuel Delany og Harlan Ellison; og han lagde tegneserier som står seg den dag i dag. I det hele tatt var han så tungt til stede det første tiåret som aktiv fan, at man ikke kunne unngå å legge merke til ham. Vi var mange som beundret arbeidet hans, men han var ikke kjent for å være utpreget sosial. Han deltok f.eks. aldri på sf-kongresser eller

medlemsmøter i Aniaras regi, selv om det ikke skortet på invitasjoner.

666, 1979

Helt fra starten påpekte han forbindelsen mellom sf-fandom og den øvrige motkulturen. Enkelte sf-fans betakket seg (på skrift) mot å bli assosiert med Ungdomsopprøret og «venstresiden». Andre omfavnet alt det nye som skjedde – også innen science fiction med «den nye bølgen». Også Borgzinner red med på bølgen: Allerede i Tralfa erklærte han seg som tilhenger av speculative fiction. Hans interesser omfattet naturvitenskap, språk, litteratur, historie og filosofi.

Nasjonalmuseet
Foto: Emil Finnerud

Som så mange (av oss) på den tiden ble Borgzinner fenget av punkrock og undergrunnskulturen den førte med seg. Dette utmyntet seg i det forseggjorte litteratur- og rå-rockmagasinet 666, som utkom med nr. 1 i 1978 og nr. 2 i 1979. I lange artikler trakk han linjene fra William Burroughs til Velvet Underground, og hyllet Lou Reed, Iggy Pop og resten av gjengen (dere vet hvem). Selv om han skrev

det meste av stoffet selv, var 666 en gullgruve for alle som ønsket å utvide sin kulturelle dannelse. Det sier igrunnen *alt* om bladets – og Borgzinneres! – betydning at man på det nye Nasjonalmuseet i Oslo, i en monter om norsk motkultur, finner 666 nr. 2 utstilt! (Se bilde.)

Forfatterskap

Under sitt eget navn debuterte han "profesjonelt" som 16-åring, med novellen «Fru Martinsens husdyr» i NOVA nr. 3 1973. Også «Refleksjonen av kjærlighet» sto i NOVA nr. 2 1976 under hans eget navn, mens «Barn av nattevinden» sto i NOVA nr. 1 1977, denne gang som Leon Borgzinner. Ifølge hans eget utsagn fant han navnet Borgzinner i et nummer av *Oui*, mens det står mer i det uvisse hvor Leonard kom fra.

Samtidig bidro han til de andre fanzinene som fantes på den tiden. Utover på 1970- og 80-tallet dukket novellene, artiklene og lesebrevene hans opp i de fleste subkulturelle publikasjonene: *Algernon*, *Bizarr Mortem*, *Capricorn*, *Driftglass*, *Gnore/Villkatt*, og *Madore*, samt de svenske *Jules Verne Magasinet*, *Summa* og *SF Forum* og de danske *Månedens Bedste Science Fiction* og visstnok noen fanziner. Hans tegneserier ble trykket i *Algernon* og *Gateavisa*, og artikler fant sine lesere i *Bang!*, *Bizarr Mortem*, *Gateavisa*, *Summa*, og *Tusmørkeøyene*.

Debutboken

Borgzinner rakk å få utgitt to bøker: Novellesamlingen *Universets varmedød og andre selvmord* (1981), og essay-samlingen *Anarki og Adel* (1988). Den førstnevnte inneholdt åtte noveller, hvorav omtrent halvparten hadde vært trykket tidligere. De innledende novellene var dystre, til dels ubehagelig lesing. «Refleksjonen av kjærlighet» var en slags skrekkhistorie, «Av det som har gått bort» tok for seg de psykologiske aspektene av kloning, «Nattmat» var mørk symbolisme og «Akronopolis» et tidsbilde på (tidens) stillstand.

I den andre halvdel av boken viste Borgzinner seg som science fiction-forfatter av en særlig høy kaliber. «Glassmaskene» var en pendant til «Barn av nattevinden» og enda bedre skrevet enn denne. «Universets varmedød» (som ikke må forveksles med cutup-novellen med samme navn i *Algernon* nr 14/3-1977) var en kombinasjon av naturvitenskapelig spekulasjon og politisk filosofi. «Hasardfaktoren» var sosial satire på en skjev måte, og den avsluttende «Solrammer» var en virkelig hardtech science fiction-novelle av ypperste klasse.

Da boken ble anmeldt i *Algernon*, var anmelderen noe reservert, hvilket fikk Borgzinner til å skrive et langt og svært indignert lesebrev i nummeret etter. Det utløste en omfattende debatt som strakte seg over flere nummer, og involverte flere personer. Han var fortørnet over at boken som var hans hjerteblod, ifølge ham ble anmeldt som en hvilken som helst annen bok. Det skal være usagt om dette var en av grunnene til at han nesten ikke publiserte noe mer i fanzinene etter dette.

Utover på 1980-tallet skrev han nesten utelukkende i *Gateavisa*, og orienterte seg vekk fra science fiction og mer og mer i retning av politisk filosofi. Han hadde lenge vært opptatt av anarkisme, Nietzsche og de Sade. Dette førte frem til utgivelsen av essay-samlingen *Anarki og Adel* på anarkistforlaget Futurum. Boken er, det beskjedne omfanget til tross, uvanlig tungfordøyelig lesing. Thomas Hylland Eriksen skrev et sted at Borgzinneres mange artikler var med på å heve nivået i *Gateavisa*.

På slutten av 1980-tallet leide han en hytte i Ski utenfor Oslo, hvor han skrev døgnet rundt og tragisk nok endte sine dager. Mye av det ble aldri utgitt, men inngår i hans etterlatte manuskripter. Deriblant en hel roman, kalt "Rødforskyvning". En annen, svensk kilde (på nettet) nevner en roman med tittelen "Mara i den trojanske hesten". Det er uklart om det er snakk om den samme romanen, eller om det er to forskjellige manuskripter. En redaksjon arbeider med å få dette materialet utgitt.

I dag blir Borgzinner anerkjent som en viktig undergrunns kulturpersonlighet. Særlig i motkulturelle kretser blir han betraktet som en svært kunnskapsrik skribent og filosof. Selv folk som ikke selv leste ham dengang han levde, har et forhold til den betydningen han hadde. Også blant sf-interesserte blir han husket som en betydningfull forfatter og kunstner.

Cato Pellegrini